

Kopja informali ta' Sentenza.

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR. LEONARD CARUANA LL.D., M.A. (FIN. SERV)

Avviż Nru: 18/2021 LC

NIBE MARKETING LIMITED
(C-46812)

VS

TACA INSAAT VE TICARET A.S.
(OC 1225)

Illum, 05 ta' Novembru 2021

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-soċjetà rikorrenti pprezentat fis-27 ta' Jannar 2021 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallasha s-somma ta' tmint' elef, ħames mija u tnejn u disgħin Ewro u tmienja u erbgħin ċenteżmu (€8,592.48) rappreżentanti ammont lilha dovut għal merkanzija konsistenti filma għax-xorb u kontenituri għall-istess ilma, mibjugħa u kkonsennjati lis-soċjetà intimata.

Bl-ispejjeż tal-preżenti, tal-ittra bonarja tal-11 ta' Diċembru 2020, tal-Mandat ta' Sekwestru numru 173/2021 preżentat kontestwalment, u bl-imgħax legali b'effett mill-10 ta' Lulju 2020, id-data tal-aħħar fattura kif riżultanti mill-istatement anness Dok A, sal-

Kopja informali ta' Sentenza.

effettiv pagament kontra s-soċjetà konvenuta li hija minn issa inġunta in subizzjoni.

Rat illi wara diversi tentattivi ta' notifika, is-soċjetà rikorrenti ġiet awtorizzata tinnotifika lis-soċjeta konvenuta bil-proċedura tal-publikazzjoni u l-affissjoni ai termini tal-Artikolu 187(3) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, b'dan illi n-notifika tas-soċjetà konvenuta għandha titqies li saret fit-08 ta' Ottubru 2021;

Rat illi fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2021 is-soċjetà konvenuta imsejjha diversi drabi baqgħet ma dehrinx u lanqas ma pprezentat ir-risposta tagħha għat-talba tas-soċjetà rikorrenti sa dakinhar;

Rat illi fl-istess seduta tal-25 ta' Ottubru 2021 il-Qorti awtorizzat lis-soċjeta` rikorrenti, fuq talba tagħha stess, sabiex tippreżenta kapitolu għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta, liema kapitolu ġie pprezentat seduta stante u ġie approvat mill-Qorti;

Rat illi fil-kapitoli għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta, is-soċjeta` rikorrenti talbet lis-soċjetà konvenuta sabiex tipprova bil-ġurament tagħha li hija debitrice tas-soċjeta` attriċi fis-somma indikata u għar-ragunijiet kontenuti fl-avviż odjern;

Rat illi l-kawża tħalliet għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta għal-lum stess.

Rat illi fis-seduta tal-lum is-soċjetà konvenuta ma dehrinx għas-subizzjoni tagħha sabiex twieġeb għad-domanda tas-soċjeta' attriċi.

Ikkunsidrat;

Illi jirrizulta li minkejja li s-soċjetà konvenuta ġiet debitament notifikata bl-atti proċesswali kif hawn fuq imsemmi, hija għażlet li ma

Kopja informali ta' Sentenza.

ddaħħal ebda risposta u lanqas li tidher għas-sejħa ġudizzjarja tas-soċjetà rikorrenti.

Illi bl-applikazzjoni tal-Artikoli 698(2) u 702 *et seq* tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, is-soċjeta' rikorrenti talbet li s-soċjetà konvenuta tingħata s-subizzjoni u għaldaqstant talbet l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex tressaq il-kapitoli fil-konfront tagħha.

Illi s-subizzjoni ta' parti hija proċedura li ġġib effetti serji ħafna fuq il-posizzjoni ta dik il-parti jekk tali tonqos li tidher. Illi kif ġie ritenut fis-sentenza **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**¹, "*il-materja tas-subizzjoni hija materja delikata u deċiżiva peress li biha jekk il-parti tonqos li tidher, il-kapitoli jittieħdu bħala konfessati u l-konvenut ikun impedut li jagħmel appell amenokke ma jiġġustifikax il-kontumaċja tiegħu.*"

Illi di piu, ġie ritenut fis-sentenza **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**² rigward il-kapitoli li:

*"jibda biex jigi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib miegħu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta' vantagg għall-parti li eskogitatu. Jingħad fid-deċizjoni fl-ismijiet "**Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani**", Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti għaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova*

---

¹ **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), 11 ta' Novembru 1986

² **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) 9 ta' Jannar 2008 (Appell Ċivili Nru 161/2005/1)

Kopja informali ta' Sentenza.

posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.

In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jafferma, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni ta' l-attur in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza “James Trapani et -vs- Vincent Cilia” (28 ta' April 2000), “il-kapitoli jitqiesu konfessati pero` dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammississjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja nghad is-subizzjoni setghet tintalab f' kull parti tal-procedura”;

Naturalment, l-apprezzament relattiv ta' dik il-prova b' dak il-kapitolu hu rimess ghall-poter diskrezzjonali tal-Qorti adita mill-mertu, u f' dan il-kaz, tajjeb jew hazin, l-ewwel Qorti dehrilha li setghet tigbed il-konkluzjoni illi l-fatt dedott mill-atturi kien ghaliha suffragat bil-prova kostitwita mill-kapitolu;”

Ghalhekk, minkejja li s-soċjetà rikorrenti ressqet il-kapitoli kontra s-soċjetà konvenuta, dan ma jfissirx awtomatikament li t-talbiet rikorrenti ġew awtomatikament approvati sal-grad rikjest mil-liġi.

Filfatt, ġie ritenut fis-senteza Tabib **Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**³ illi “Huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wieġeb għalihom u ma jkunx iġġustifika l-kontumacja,

---

³ **Tabib Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**, Qorti Ċivili, Prim' Awla, 28 ta' Ġunju 1952.

Kopja informali ta' Sentenza.

għandhom jitqiesu bħala konfessjoni. Imma dana ma jfissirx li l-Qorti hija obligata toqgħod dejjem duq dik il-preżunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija sempliċi mezz ta' prova, u għandha tiġi eżaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawża' b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-Qorti jidrilha li għandha tagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, il-konfessjoni preżunta derivanti mis-subizzjoni għandha ċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra."

B'hekk, fil-perspettiva ta' dan il-prinċipju appena enunċjat, il-Qorti ser tgħaddi biex teżamina l-provi mressqa in sostenn tat-talba attriċi.

Illi fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2021, xehdet Amy England, rappreżentanta tas-soċjetà rikorrenti, u ppreżentat diversi dokumenti, fosthom prospett tal-fatturi maħruġa fil-konfront tas-soċjetà konvenuta⁴, il-fatturi kollha formanti parti mill-preżenti talba flimkien mal-formoli "Requested Order" li jindikaw ix-xogħol furnut.⁵ Ippreżentat ukoll korrisondenza li għaddiet bejn l-kontendenti rigward pagament ta' €1,700 li s-soċjetà konvenuta għamlet fid-29 ta' Mejju 2020⁶ u korrisondenza rigward l-ammont preżenti.⁷

Ix-xhud ikkonfermat bil-ġurament tagħha illi l-ammont ta' €8,592.48 għadu dovut fl-intier tiegħu lis-soċjetà rikorrenti. Xehdet li l-pagament li sar f'Mejju 2020 inqata' minn ammont ikbar li kien dovut u li b'hekk, l-ammontt odjern jirrappreżenta l-bilanċ rimanenti. Xehdet li dan l-ammont jikkonsisit minn forniture ta' ilma għax-xorb kif ukoll tal-kontenituri tal-plastik li jkkontjenu dan l-ilma għall-perjodu bejn it-23 ta' April 2020 u l-10 ta' Lulju 2020.

---

⁴ Ara "Dok AE1"

⁵ Ara "Dok AE2"

⁶ Ara "Dok AE3"

⁷ Ara "Dok AE4"

Kopja informali ta' Sentenza.

Illi mill-provi prodotti mis-soċjetà rikorrenti, il-Qorti ssib illi l-kapotili mressqa huma konsonanti mat-talba għas-sorti u b'hekk m'hemmx raġuni għalfejn il-Qorti ma tilqax it-talba attriċi.

Illi rigward it-talba għall-ispejjeż tal-ittra bonarja datata l-11 ta' Diċembru 2020, din il-Qorti m'għandha ebda prova in sostenn li ta' tali talba u b'hekk din ma tistax tintlaqa'.

Illi fir-rigward tal-imgħax, is-soċjeta rikorrenti titlob li dan jibda jiddekorri mill-10 ta' Lulju 2020, li tiġi d-data tal-aħħar fattura. Bit-talba tagħha, is-soċjetà rikorrenti qed tibbaża fuq id-dispost tal-Artikolu 1141(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta li jstipola li *“Jekk l-obbligazzjoni tkun ta' xorta kummerċjali jew jekk il-liġi tkun tiddisponi li l-imgħaxijiet għandhom jibdew igħaddu ipso jure, l-imgħaxijiet għandhom igħaddu minn dak in-nhar li l-obbligazzjoni kellha tiġi esegwita”*

Illi sabiex il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi jekk l-imgħax għandux jiddekorri skont l-Artikolu 1141(1) jew skont l-Artikolu 1141(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, jehtieg li l-Qorti teżamina jekk it-transazzjoni odjerna hijiex waħda ta' natura kummerċjali jew ta' natura purament ċivili.

L-Artikolu 5(e) tal-Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta jstipola li kull operazzjoni li għandha x'taqsam ma soċjetajiet kummerċjali għandha titqies li hija att ta' kummerċ. Fil-każ preżenti, il-kontendenti huma soċjetajiet kummerċjali u b'hekk, il-Qorti sejra tapplika d-disposizzjoni tal-Artikolu 1141(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Deċide:

Għaldaqstant, għal dawn il-motivi, il-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' t-talba tas-soċjetà rikorrenti u konsegwentement tikkundanna lis-soċjeta'

Kopja informali ta' Sentenza.

konvenuta Taca Insaat Ve Ticaret A.S. tħallas lill-socjeta' rikorrenti Nibe Marketing Limited is-somma ta' tmint' elef, ħames mija u tnejn u disgħin Ewro u tmienja u erbgħin ċenteżmu (€8,592.48) u bl-imgħax legali b'effett mill-10 ta' Lulju 2020, sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż tal-preżenti kif ukoll tal-Mandat ta' Sekwestru numru 173/2021 jkunu a karigu tas-socjeta' konvenuta.

Dr. Leonard Caruana
Maġistrat